

Hann hevur bæði arbeitt uppi á landi og hevur verið sjómaður í fleiri ár - umborð á føroyskum og íslenskum línuskipum

Suni Vatnsdal hevur verið við línuskipinum Sandshavinum í tvey ár. – Mær dámar væl at fiska við línu, og eg haldi, at Sandshavið er eitt veldugt línuskip, sigur hann

Suni trívist væl umborð á línuskipi

- Sandshavið er eitt gott og rúmligt línuskip. Tað hevur nógv at siga, at tú kanst standa stillur og arbeiða, uttan at skula halda tær í rulli alla tíðina, sigur sandingurin, Suni Vatnsdal

Vilmund Jacobsen

Í januar verða tvey ár, síðan 41 ára gamli sandingurin, Suni Vatnsdal, fór umborð á línuskipið Sandshav, sum er heimahoyrandi á Sandi.

Teir eru gjarna 14 mans við hvønn túrin, og gingið verður seks tímar vakt, og síðan er frivaktin eisini seks tímar.

Hetta er ein skipan, sum mann- ingini dámar væl, og tað kemur mest sum ikki fyri, at menn noyðast at bróta vakt.

– Ætlanin var at fara út aftur og gera ein stuttan túr aftrat fyri jól, men veðrið hevur verið so ólagligt, at hetta nú verður av ongum. Skipið, sum nýliga hevur verið á beding til botnmáling og skiftan av zinkum, liggur klárt at loysa.

Hann væntar ikki, at Sandshavið

loysir aftur fyrr enn fyrst í komandi ári.

Eitt veldugt skip

Suni Vatnsdal, sum eisini hevur verið við øðrum línuskipum, eitt nú Havsóka og Eysturoyingi, heldur, at Sandshavið er eitt veldugt skip.

– Hetta er fyrrverandi Fugl- túgván, sum í sínari tíð varð long við seks metrum. Skrokkurin á Kvikki, sum er fyrrverandi Saturn III, er hin sami, sum skrokkurin á Sandshavinum, men Sandshavið er nakað longri.

Hann sigur, at Sandshavið hevur eitt stórt og arbeiðssligt dekk, umframt at skipið roynist ótrúliga væl í sjónum.

– Hetta ger, at tað eisini er arbeiðsligt umborð og ikki so møðs- samt, sum tað annars hevði verið,

um skipið rullaði illa. Eg haldi ikki, at tað er so líkamliga strævið umborð. Tað hevur so nógv at siga, at tú kanst standa stillur og arbeiða, uttan at skula halda tær í rulli alla tíðina.

Suni sigur, at umborð á Sandshavinum eru fimm dekkarar á vakt í senn.

– Ein maður er í lastini, og fyra eru á dekkinum. Tveir mans eru í skúrinum, ein kryvur og ein stendur við rulluna. Er nógvur fiskur, fær maðurin, sum kryvur, hjálp. Vit skiftast alla tíðina um uppgáurnar, soleiðis at eingin stendur leingi á sama posti út í eitt.

Umborð á Sandshavinum eru tvey fýramanskømur og eitt tvey- manskamar til dekkararnar.

Letur væl at

Suni Vatnsdal letur væl at gongdini

í ár og heldur, at Sandshavið liggur í betra endanum millum línuskipini.

– Jú, eg haldi, vit kunnu siga, at tað hevur gingið rimiliga væl í ár.

Umframt at royna undir Føroyum, var Sandshavið eisini ein túr á Flemish Kap, har teir fyltu skipið eftir umleið fimm samdøgum.

Sandshavið var eisini eitt skifti í Íslandi, og her gjørdur teir nakrar túrar, áðrenn teir vendu skipinum henda vegin aftur.

– Vit gjørdur nakrar túrar í Íslandi uttan at koma heim ímillum, og vit landaðu veiðina sjálvir, leggur hann aftrat.

Suni Vatnsdal heldur, at hann hevur verið einar fyra túrar í landi í hesum árinum.

– Tað ber ikki til at vera við hvønn túr, tá tú hevur børn, sigur hann.

Á landi og sjógví

Í trý ár – árinum 1993-1993 – var Suni við línuskipi úr Vestmannaoyggjunum í Íslandi, og hann heldur, at Vestmannaoyggjarnar er eitt deiligt stað at vera í.

– Tá flakavirkið á Sandi læt upp í 1997 og fór at virka saltfisk, arbeiðdi eg á virkinum øll árin, til virkið læt aftur.

Suni Vatnsdal trívist væl umborð á línuskipi og soleiðis, sum árinu eru gingin, hevur hetta verið hansara lív í eini 15 ár tilsamans.

– Einastu ferð, eg havi verið til skips og ikki havi verið við línu, var tveir túrar, eg var við trolbátinum Norðleivi, sum tá var træbátur, ið Kjartan Joensen í Leirvík átti og sum beiggi mín tá førði, sigur fryntligi sandingurin.

Hvønn rætt havi eg til starvsaldur?

Tú hevur rætt til at fáa eina við- bót fyri starvsaldur, tá ið tú hevur arbeitt innan sama øki í 3 ár. Arbeiðarafeløgini hava starvsaldurs- viðbøtur fyri 3 ár, 5 ár, 7 ár og 9 ár. Um tú skiftir frá einum arbeiðsplássi til eitt nýtt arbeiðspláss, flytir tú starvsaldurin við tær um tað er innan sama øki.

Bið tín fyrrverandi arbeiðsgevara um eina vátan, tá ið tú skiftir arbeiðspláss, hetta hevur arbeiðsgevarin skyldu at útflýggja tær.

Skiftir tú til dømis frá einum

laksavirki til eitt flakavirki ella uppisjóvarvirkið, so fylgir starvs- tíðin í fyrra arbeiðnum við tær. Skiftir tú hinvegin arbeiðsøki, og fert frá t.d. at vaska skúla til at vera dagrøktari ella skiftir frá fiskivinnuni til at vera bussførari, so fylgir starvsaldurin ikki við, tí tað er eitt nýtt starvsøki, har tú ikki hevur royndirnar við tær.

Starvsaldurin fylgir eisini við, um tú tekur ein steðg frá arbeiðnum, og byrjar aftur, um steðgurin er minni enn 7 ár.

Eftirlønargrunnur FA's

Hevur tú sum limur í Føroya Arbeiðarafelag fingið skriv um at inngjældini eru steðgaði og at tú verður skrásettur sum passivur limur, so kann orsökkin vera:

At arbeiðsgevarin hevur ikki flutt gjældini

- Kanna lønarseðilin og tosa við arbeiðsgevara tín. Set teg í samband við fakfelag títt um gjældini framvegis ikki verða flutt

Tú ert ikki til arbeiðis vegna sjúku ella arbeiðsloysi

- Limur, sum gerst sjúkur ella

arbeiðsleysur kann halda fram í tryggingini, um hann sjálvur hvønn mánað rindar tryggingargjald og hetta skal gerast innan 3 mánaðir frá tí at limurin er givin at arbeiða. Minnist til, at løntakarinn eigur at byrja at rinda beinanvegin hann/hon gerst sjúk/ur/arbeiðsleysur, men vit hava givið limunum eina freist á 3 mánaðir at fáa hetta í rættlag (tvs gjalda eftirstøðurnar) og at um nevnda 3 mánaða freist ikki verður hildin, so er limurin ikki umfataður av lívstryggingarskipanini.

Tú ert farin í skúla

- Boða okkum frá hesum, soleiðis at vit fáa skrásett teg rætt í skipan okkara.

Tú ert farin í starv innan annað sáttmálaøki

- Tú verður skrásettur sum passivur limur, tí tú ert ikki umfataður av sáttmálaøki og lívstryggingarskipan okkara.